

Sygn. akt II KZ 23/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **P. C.**

po rozpoznaniu zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego II
Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 maja 2015 r.

w przedmiocie odmowy przyjęcia osobistego wniosku skazanej o wznowienie
postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w Z., zakończonej wyrokiem Sądu
Okręgowego w S. z dnia 25 lutego 2015 r.,

na podstawie art. 437 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia wniosku P. C. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w Z. Jak wynika z jego treści, skarżąca zmierzała do generalnego zakwestionowania wiarygodności dowodów będących podstawą rozstrzygnięcia i podnosiła zarzuty natury personalnej wobec sędziów uczestniczących w rozpoznawaniu niniejszej sprawy. Podstawą odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania był brak powołania okoliczności należących do kręgu podstaw wznowienia postępowania wymienionych w przepisach art. 540 k.p.k. oraz art. 540 lit. a i lit. b k.p.k.

Rozstrzygnięcie to zaskarżyła P. C. wskazując na swoje przekonanie o istnieniu okoliczności uzasadniających wątpliwości co do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, w tym zwłaszcza danie wiary świadkom oskarżenia oraz podnosząc brak sprawdzenia istnienia relacji rodzinnych i

osobistych między sędziami i świadkami występującymi w tej sprawie. Jednocześnie, podkreślono też pominięcie wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania przedmiotowego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie P. C. nie okazało się zasadne. W świetle dotychczasowego orzecznictwa, trafnie powołanego w zaskarżonym zarządzeniu, nie budzi wątpliwości konieczność dokonywania przez prezesa sądu lub upoważnionego sędziego kontroli w odniesieniu do inicjatywy podejmowanej bezpośrednio przez strony procesowe niebędące prokuratorem a zmierzającej do uruchomienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia jakim jest postępowanie wznowieniowe. Przyjmuje się konsekwentnie, że przedmiotem wskazywanym jako podstawa takiej inicjatywy muszą być okoliczności, które należą do ograniczonego kręgu sytuacji wymienionych w przepisach art. 540 k.p.k. oraz art. 540 lit. a i lit. b k.p.k. Nie jest natomiast postępowanie wznowieniowe kolejną instancją odwoławczą, mającą za cel przeprowadzenie jeszcze jednej kontroli instancyjnej poczynionych dotychczas ustaleń i zbadanie prawidłowości prawomocnego rozstrzygnięcia wydanego w sprawie, której dotyczy wystąpienie strony procesowej. Podkreślić należy, że kręgu podstaw wznowienia postępowania ani sąd ani tym bardziej strona procesowa nie może kształtować w sposób dowolny, gdyż jako instytucja nadzwyczajna o granicach i przesłankach zakreślonych w ustawie - nie podlega wykładni rozszerzającej. Dlatego właśnie domagając się wznowienia postępowania w sprawie prawomocnie zakończonej nie można ograniczyć się do wyrażenia niezadowolenia z treści kwestionowanego wyroku, przebiegu i wyniku czynności procesowych, zakresu przeprowadzonego postępowania, czy też ocen wyrażonych przez sądy w odniesieniu do kwestii kompletności i wiarygodności poszczególnych źródeł dowodowych. Także zarzuty dotyczące osoby sędziego mogą mieć znaczenie dla ewentualnego postępowania wznowieniowego wyłącznie w nawiązaniu do reguł wyłączenia sędziego od rozpoznawania danej sprawy. Tymczasem, w istniejących realiach argumentacja osobistego wystąpienia skazanej sprowadzała się do prezentowania zagadnień pozostających poza kręgiem okoliczności określonych w przepisach art. 540 k.p.k. oraz art. 540 lit. a i lit. b k.p.k. Natomiast, samo złożenie zapewnienia, że skarżąca jest „ w stanie wykazać

kłamstwa świadków ze strony prokuratury” – nie stanowi jeszcze realizacji wymagania wykazania, iż w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa – art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. Normatywnym dopełnieniem tego przepisu, na który powołuje się skarżąca, jest bowiem dyspozycja art. 541 § 1 i 2 k.p.k. Przepisy te formułują pod adresem wnioskodawcy obowiązek wskazania, prawomocnego orzeczenia ustalającego fakt popełnienia przestępstwa, które ma być podstawą wniosku albo stwierdzającego brak możliwości wydania takiego rozstrzygnięcia. Z danych dotychczas przedstawionych nie wynika, aby takie orzeczenia zapadły ani nawet tyle, że toczą się w tym zakresie jakiegokolwiek postępowania.

Tym samym, należy podzielić ocenę wyrażoną przez Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego, który zasadnie uznał, że skoro w osobistym wystąpieniu skazanej P. C. nie zostały nawet zasygnalizowane takie okoliczności, które należą do kręgu przesłanek wznowieniowych, ale zmierza ono do ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej, to nie aktualizują się obowiązki dotyczące wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu ani nie ma potrzeby wzywania strony do uzupełnienia braku formalnego, jakim dotknięta jest taka inicjatywa tej strony procesowej.

Przypomnieć też trzeba, że stosownie do dyspozycji art. 545 § 2 k.p.k. wniosek o wznowienie postępowania (o ile nie pochodzi od prokuratora) jest objęty przymusem adwokackim. Oznacza to bezwzględny obowiązek sporządzenia i podpisania tego pisma procesowego przez adwokata lub radcę prawnego, który to nakaz ustawowy ogranicza również Sąd Najwyższy i – poza wypadkami działania z urzędu, a taki w tej sprawie nie zachodzi – nie zezwala na badanie sprawy w drodze rozpatrywania treści osobistej inicjatywy stron procesowych.

Wobec tego, że skarżąca nie wykazała, aby zakwestionowane zarządzenie dotknięte było jakąkolwiek wadą natury faktycznej lub prawnej, należało postanowić, jak na wstępie.